

Oplandet, men den Privatbane, her er Tale om, er ikke af den Art, den danner Forbindelsen mellem to Statsbaner, nemlig mellem Skanderborg—Skern-Banen og Statsbanen gennem Kolding. Den gaar gennem Hedeegne, fattige Hedeegne for en stor Del i alt Fald, den gaar igennem ganske tilsvarende Egne som f. Eks. Statsbanen fra Herning til Viborg eller Funder—Bramminge-Banen. Men saa er der endelig det, som forekommer mig at være afgørende i denne Forbindelse, at denne Bane har løst Statsopgaver i en vanskelig Tid, vigtige og betydelige Statsopgaver. Jeg tænker her paa Brændselssituationen under Krigen, hvor der ikke var nogen synderlig Kultilførsel, hvor Banerne maatte bruge Tørv, og hvor mange rundt omkring i Landet, som tidligere havde brugt Kul, ogsaa maatte gaa over til at bruge Tørv.

Denne Bane gaar netop gennem store Moser, og der blev ved den tilført store Mængder af Tørv, dels til Østkystens Købstæder, dels til Fyn. Jeg kan nævne, at de fynske Privatbaner i flere Aar fik helederes Brændselmateriale gennem Kolding—Trolldhede-Banen. I 1918—19 blev der med Banen befordret 15 590 Vognladninger Tørv, i 1919—20 12 939, i 1920—21 17 024. Men da saa den regelmæssige Kultilførsel efterhaanden kom i Stand, sank det, saaledes at der i det sidste Aar, 1925—26, kun er befordret 3 570 Vognladninger Tørv med denne Bane. Dette har selvsagt bevirket, at denne Privatbane, som saa mange andre, har haft et stort Underskud. Underskuddet var i sidste Finansaar, 1925—26, 92 648 Kr., og i Aar bliver det sikkert større.

Nu kan man naturligvis sige: Ja, der har Staten ingen Forpligtelse, det bliver deres egen Sag; kan de ikke drive Banen, maa de standse. Men jeg tror alligevel ikke godt, Staten kan sige, at det er den ganske ligegyldigt, om saadan en Bane standser. Jeg tror, Staten har Interesse i denne Bane som Tilfører af Tørv fra de store Moser i vanskelige Tider. Selv om det ikke er aktuelt, kan det komme igen. Kulkrise i England, som jo endnu ikke er til Ende, har allerede bevirket, at Kulpriserne er steget meget betydeligt, saa der kan maaske igen blive Brug for denne Bane til at tilføre Brændsel.

De Kommuner, denne Bane gaar igennem, maa altsaa betale Underskuddet, samtidig med at de maa vedligeholde Vejene til Automobiltrafikken. Jeg vil henstille til den højtærede Minister, om der ikke er nogen Mulighed for, at Staten paa en eller

anden Maade kan vise Velvillie og Imødekommenhed i dette Forhold overfor Kolding—Trolldhede-Banen. Jeg tænker her særlig paa et bestemt Forhold. Privatbanerne skal jo betale betydelige Beløb for at faa Tilknytning til Statsbanerne; samtlige Privatbaner betaler for Øjeblikket til Staten 283 400 Kr. for denne Tilknytning. Men naar man nu hører, at Kolding—Trolldhede-Banen betaler 70 000 Kr., altsaa $\frac{1}{4}$ af, hvad der betales af alle Privatbaner, forekommer det mig, at her var et Punkt, hvor Staten kunde vise Velvillie og Imødekommenhed overfor denne Bane.

Det er mig bekendt, at der fra denne Banes Bestyrelse vil ske Henvendelse til Regeringen om dette Forhold, og jeg vil da stærkt anbefale, at man modtager en saadan Henvendelse paa en imødekommende Maade, da Forholdene er særdeles vanskelige for denne Bane, og da Staten efter min Mening har Interesse i, at den opretholdes.

Der er et andet Spørgsmaal, jeg gerne vil berøre, et Spørgsmaal, som har været omtalt fra denne Plads af adskillige Talere, ogsaa af den højtærede Undervisningsminister, og det er Spørgsmaalet om Privatseminarierne. Det blev jo fra alle Sider her i Folketinget i Foraaret vedtaget, at der skulde foretages en Nedsættelse paa alle Budgetter. Det er jo ikke sket. Det er kun paa nogle enkelte Punkter, en saadan Nedsættelse har fundet Sted, og navnlig paa den højtærede Undervisningsministers Budget er der skaaret dybt ned med Hensyn til Bevillingerne til Privatseminarierne.

Den højtærede Ministers Ideal med Hensyn til Skolen er jo Statsskolen. Vi fra Venstres Side er i høj Grad uenige med den højtærede Minister i hendes Anskuelse med Hensyn til dette Forhold. Vi vil ikke modsætte os en rimelig Nedsækning, men det forekommer mig, at det Nedsækningsforslag overfor Privatseminarierne, som her foreligger, i Virkeligheden vil virke ødelæggende. Efter Forslaget skal den Post, som er Hovedtilskuddet til Seminarierne, nemlig Tilskuddet til Lærrelønningerne, i Løbet af 5 Aar nedsættes fra $\frac{2}{3}$ til $\frac{1}{3}$, altsaa med $\frac{1}{15}$ hvert Aar. Det har paa det Forslag, som her foreligger, allerede virket ret kraftigt. Paa Statsregnskabet 1925—26 var der til disse Privatseminarier medgaaet 590 180 Kr. Paa dette Aars Finanslov er der bevilget 578 360 Kr., men paa Finanslovsforslaget for næste Finansaar er der kun foreslaaet 531 473 Kr. Det betyder en Nedgang fra